

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 9259 af 15/02/1995 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse O-9-95 om kontanthjælp - ægtefælle - rådighed - udnyttelse af arbejdsmuligheder - pension

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 21312-93

Ankestyrelsens principafgørelse O-9-95 om kontanthjælp - ægtefælle - rådighed - udnyttelse af arbejdsmuligheder - pension

Resume:

Ansøgers hustru havde på grund af, at han havde fået tilkendt førtidspension, været udsat for en afledet social begivenhed.

Det var en forudsætning for ydelse af kontanthjælp, at hustruen kunne anses for at have udnyttet sine arbejdsmuligheder. Hun havde under henvisning til alder, sygdom og manglende dansk kundskaber ikke stillet sig til rådighed for arbejdsmarkedet. Hun var derfor som udgangspunkt ikke berettiget til kontanthjælp.

Efter at hustruen havde fået afslag på kontanthjælp, var der ikke helbredsmæssige forhold, der forhindrede, at hun stillede sig til rådighed for arbejdsmarkedet.

Da kommunen imidlertid ikke havde iværksat undersøgelse af, om hustruen stod til rådighed for arbejdsmarkedet, var hustruen, indtil kommunen havde afklaret, om hun opfyldte rådighedsforpligtelsen, berettiget til kontanthjælp.

Kassation:

Principafgørelsen har ikke længere vejledningsværdi

Kassationsdato:

08-06-2009

Love:

Lov om social bistand - lovbekendtgørelse nr. 1024 af 13. december 1994 - § 40 og § 41

Sagsfremstilling:

Ansøger fik tilkendt førtidspension (brøkdelspension) fra den 1. november 1992. Han ansøgte den 4. december 1992 om supplerende hjælp til pensionen. Hans hustru var 53 år og havde ikke tidligere haft tilknytning til arbejdsmarkedet.

Hustruen ville gerne tilmelde sig arbejdsformidlingen, men så sig ikke i stand til at passe job på grund af alder og sygdom. Hun kunne i øvrigt ikke tale dansk.

Kommunen gav afslag på supplerende kontanthjælp og begrundede af slaget med manglende social begivenhed for hustruen med indtægtstab til følge.

Hustruen blev den 7. december 1992 tilmeldt arbejdsformidlingen og søgte den 16. december 1992 om pension. Efter at hun havde indgivet ansøgning om pension, gik hun hverken til danskundervisning eller på arbejdsformidlingen. Den 18. marts 1993 modtog hun afslag på pension.

Ankenævnet fandt, at bistandslovens § 37, stk. 1, og § 40 ikke var til hinder for, at ansøgers hustru fra henvendelsen den 4. december 1992 var berettiget til løbende kontanthjælp fastsat efter § 37, stk. 2 stk. 5, maksimeret til grænsebeløbet for et ægtepar og med fradrag for indtægter efter § 38 eller til hjælp efter §§ 46-46 a efter en konkret vurdering over hustruens udgifters rimelighed og de økonomiske forhold.

Ankenævnet lagde vægt på, at ansøger havde været udsat for en social begivenhed ved indtrådt sygdom med indtægtsnedgang til følge ved overgang til sygedagpenge og efterfølgende overgang til førtidspension, og på, at ægteparrets indtægtsgrundlag på henvendelsestidspunktet den 4. december 1992 alene bestod af ansøgers førtidspension.

Nævnet lagde desuden vægt på, at så længe kommunen ikke havde foranlediget afklaret, hvorvidt hustruen måtte have en uudnyttet arbejdsevne, der med rimelighed burde udnyttes, var bistandslovens § 40 ikke til hinder for udbetaling af bistandshjælp. I den forbindelse tillagde nævnet det tillige vægt, at kommunen ikke efter det oplyste havde stillet krav til hustruen om iværksættelse af undersøgelse eller foranstaltninger til afklaring deraf, som hustruen havde nægtet at medvirke til.

Nævnet hjemviste sagen til kommunen til nærmere fastlæggelse af den yderligere hjælp, som parret fra den 4. december 1992 måtte være berettiget til.

Kommunen henviste i sin klage til Ankestyrelsen til, at det næppe kunne være kommunens opgave at påvise, at ansøgers hustru havde en uudnyttet arbejdsevne i behold, men at bevisbyrden om, at der ingen arbejdsevne var, måtte være klientens. Kommunen var derfor af den opfattelse, at ankenævnet pålagde kommunen en bevisbyrde, der efter kommunens opfattelse ikke var belæg for i loven, lovens bemærkninger eller de dertil hørende cirkulærer.

Sagen blev behandlet i principielt møde til afklaring af, om en ægtefælle til en pensionist er berettiget til kontanthjælp i en situation, hvor hun ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet, jf. bistandslovens § 40, og samtidig ikke er fundet berettiget til førtidspension. Sagen blev endvidere antaget til supplement af SM O 87-93.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at hustruen på grund af ansøgers overgang til førtidspension havde været udsat for en afledet social begivenhed.

Det ville være en forudsætning for ydelse af hjælp, at den ægtefælle, der søgte om hjælp efter bistandsloven, kunne anses for at have udnyttet sine arbejdsmuligheder, jf. bistandslovens § 40.

Da hustruen ikke havde stillet sig til rådighed for arbejdsmarkedet under henvisning til sin alder, sygdom og manglende danskundskaber, havde hun således som udgangspunkt ikke været berettiget til kontant hjælp.

Efter at hustruen fik afslag på førtidspension, havde der ikke været helbredsmæssige forhold, der forhindrede, at hun stillede sig til rådighed for arbejdsmarkedet.

Da kommunen imidlertid ikke havde iværksat undersøgelse af, om hustruen stod til rådighed for arbejdsmarkedet, fandt Ankestyrelsen, at hun, indtil kommunen havde afklaret, om hun opfyldte sin rådighedsforpligtelse, var berettiget til kontanthjælp.

Ankestyrelsen tiltrådte således nævnets afgørelse.